Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2787

31.10.2024

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2787

z dne 23. julija 2024

o spremembi Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta glede vključitve zastirne folije v kategorijo sestavnih materialov 9

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003 ([1]) in zlasti člena 42(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2019/1009 določa pravila o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu. Sredstva za gnojenje EU lahko vsebujejo samo materiale, ki spadajo v eno od kategorij sestavnih materialov (KSM) iz Priloge II k Uredbi (EU) 2019/1009. Navedena uredba določa obveznost Komisije, da oceni merila biorazgradljivosti za zastirne folije z namenom, da se vključijo kot sestavni material v KSM 9. Komisija je to oceno izvedla s podporo zunanje študije (v nadaljnjem besedilu: študija) ([2]).

(2) Zastirna folija se uporablja za vzdrževanje, izboljšanje ali zaščito fizikalnih ali kemičnih lastnosti, strukture ali biološke aktivnosti tal. Prispeva lahko k zadrževanju vode v tleh in zvišanju temperature tal, kar bi pozitivno vplivalo na razvoj kmetijskih rastlin. Ker se z uporabo zastirnih folij onemogoči rast plevela, kmetijske rastline ne bodo več tekmovale s plevelom za sončno svetlobo in hranila. Zato bi uporaba zastirnih folij lahko privedla do učinkovitejše rabe gnojil. Zastirne folije bi prav tako zmanjšale uporabo herbicidov in tako prispevale k doseganju cilja iz sporočila o strategiji „od vil do vilic“, tj. zmanjšati celotno uporabo in tveganje kemičnih pesticidov za 50 % do leta 2030.

(3) Študija je pokazala, da so na trgu biorazgradljive in biološko nerazgradljive zastirne folije, ki se uporabljajo kot nacionalna sredstva za gnojenje. Določiti bi bilo treba ustrezne zahteve za vključitev biorazgradljivih polimerov v obliki zastirnih folij v področje uporabe Uredbe (EU) 2019/1009. Oceniti bi bilo treba biorazgradnjo tako v tleh kot v vodnem okolju.

(4) S študijo je bilo razvito orodje za napovedovanje biorazgradljivosti polimerov z uporabo matematičnega modela in prikazom korelacije med biorazgradljivostjo v testnih pogojih in biorazgradljivostjo v naravnih okoljih, značilnih za različne regije Unije. Ocenjeni so bili različni dejavniki, kot so temperatura tal, pH tal, vsebnost vode v tleh, temperatura vode in drugi dejavniki, povezani z značilnostmi polimera (kemična struktura, kristalnost, površina in debelina). V študiji so bili predstavljeni predlogi v zvezi z merili biorazgradljivosti zastirnih folij v tleh in vodi.

([1]) UL L 170, 25.6.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.
([2]) Študija za oceno meril biorazgradljivosti za polimere, ki se uporabljajo v sredstvih za gnojenje EU kot prevlečna sredstva ali za povečanje sposobnosti zadrževanja vode ali močljivosti, ter za zastirne folije, ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

(5) V zvezi z merilom biorazgradljivosti v tleh bi bilo treba glede na to, da zastirna folija pomeni uporabo velike količine polimerov v tleh, njeno biorazgradnjo dokazati v največ 24 mesecih. Za skrajšanje trajanja testiranja bi bilo treba dovoliti hitrejšo metodo testiranja. Študija kaže ustrezno korelacijo med dejanskimi pogoji in temperaturami nad 25 °C, ki se uporabljajo v testnih pogojih. Biorazgradnja poteka hitreje pri testiranju pri višji temperaturi, kot je 37 °C, ki pa se še vedno šteje za sprejemljivo z vidika mikrobiologije in dejavnikov, odvisnih od okolja, v dejanskih pogojih. Rezultati, pridobljeni z orodjem za tla, razvitim v študiji, so pokazali, da bi se lahko obdobje testiranja v posebnih primerih skrajšalo. Zato bi bilo treba uvesti hitrejše testiranje pri 37 °C pod posebnimi pogoji kot alternativno možnost za dokazovanje 90-odstotne dokončne razgradnje ali mineralizacije.

(6) Merila biorazgradljivosti za vodna okolja bi morala upoštevati funkcijo zastirne folije in razpoložljive metode testiranja. Kar zadeva funkcijo, se zastirna folija uporablja na zemlji za izboljšanje ali zaščito fizikalnih ali kemičnih lastnosti, strukture ali biološke aktivnosti tal v povprečju 12 mesecev. Zato je zasnovana tako, da se počasi razgrajuje, kadar je izpostavljena različnim okoljskim dejavnikom, zlasti sončni svetlobi in dežju. Biorazgradnja, do katere neizogibno pride v navedenem obdobju funkcionalnosti, bi morala biti omejena, tako da lahko zastirna folija še vedno izpolnjuje svojo funkcijo. Razpoložljive testne metode za biorazgradljivost v vodi so zanesljive v obdobju 12 mesecev. Zato bi bilo treba merila biorazgradljivosti v vodnih okoljih v testnem obdobju določiti nižje, kar bi ji omogočilo doseganje njene funkcije in preprečilo kopičenje polimerov v vodnih okoljih. Predpostavlja se, da bo biorazgradnja po 12-mesečnem testnem obdobju še vedno potekala in bo v 24 mesecih po obdobju funkcionalnosti 90-odstotna. Čeprav te dokončne razgradnje ni mogoče dokazati z obstoječimi metodami testiranja, jo je mogoče predpostaviti, saj bo material, katerega biodegradacijski potencial je že dokazan, še naprej izpostavljen istim okoljskim dejavnikom. Vendar glede na tekoče delo v zvezi z razvojem metod testiranja za biorazgradnjo v vodnih okoljih in v podporo inovacijam, bi bilo treba v področje uporabe harmonizacijskih pravil EU vključiti tudi zastirne folije, za katere je mogoče dokazati ista merila za biološko razgradnjo tal v vodnem okolju.

(7) V dejanskih pogojih je treba zastirne folije položiti na tla. Vodnega okolja naj ne bi dosegle. Čeprav prenosa delov zastirnih folij v vodno okolje ni mogoče povsem izključiti, so morebitna tveganja za vodno okolje manjša, ker bi zadevni polimeri vodna telesa dosegli šele po začetku njihovega razgrajevanja v tleh. Da bi dodatno omejili morebitna tveganja, bi bilo treba določiti zahtevo za označevanje, s katero bi končne uporabnike opozorili, da sredstva za gnojenje ne uporabljajo blizu teles površinske vode in da vzdržujejo varovalna območja v skladu z nacionalnimi predpisi o uporabi gnojil. Če takih predpisov ni, bi bilo treba upoštevati minimalno varovalno območje 3 m. Da bi preprečili izpiranje v vodna telesa in spodbudili biorazgradnjo v tleh, bi moralo označevanje zastirnih folij vključevati tudi navodila za vključitev proizvoda v tla po obdobju funkcionalnosti.

(8) Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev bi bilo treba navesti metode testiranja za dokazovanje skladnosti z merili biorazgradljivosti. Takšne metode testiranja so določene v evropskih ali mednarodnih standardih in so torej zanesljive in ponovljive.

(9) Polimeri, ki so že vključeni v KSM 9, morajo prestati test akutne strupenosti za rast rastlin, test akutne strupenosti na deževnikih in test z inhibicijo nitrifikacije s talnimi mikroorganizmi. Za zagotovitev visoke ravni varovanja zdravja ljudi in okolja bi se morali enaki testi uporabiti tudi za polimere v zastirnih folijah. Ker se zastirne folije uporabljajo v večjih količinah v primerjavi z drugimi polimeri v KSM 9, morajo poleg tega polimeri zastirnih folij prestati tudi test kronične strupenosti na deževnikih.

(10) Uredbo (EU) 2019/1009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2019/1009 se spremeni:

(1) Priloga II se spremeni v skladu s Prilogo I k tej uredbi;

(2) Priloga III se spremeni v skladu s Prilogo II k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. julija 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA I

Del II, oddelek „KSM 9: POLIMERI, RAZEN POLIMEROV HRANIL“ Priloge II k Uredbi (EU) 2019/1009 se spremeni:

(1) vstavi se naslednja točka 1a:

„1a. Sredstvo za gnojenje EU, ki spada v FKS 3, lahko vsebuje polimer v obliki zastirne folije.“;

(2) vstavi se naslednja točka 2a:

„2a. Polimer v zastirni foliji iz točke 1a izpolnjuje merila biorazgradljivosti iz Dodatka 2 k tej prilogi.“;

(3) v točki 3 se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„Za polimere iz točke 1(a) in (b) ter iz točke 1a niti polimer niti njegovi razgradni stranski produkti na splošno ne učinkujejo škodljivo na zdravje živali ali rastlin ali na okolje pri razumno predvidljivih pogojih uporabe sredstva za gnojenje EU. Polimer iz točke 1(a) in (b) ter točke 1a mora uspešno prestati akutni test strupenosti za rast rastline, test akutne strupenosti na deževnikih in test z inhibicijo nitrifikacije s talnimi mikroorganizmi, kot sledi:“;

(4) doda se naslednja točka 4:

„4. Polimer iz točke 1a mora prestati test kronične strupenosti na deževnikih, tako da se:

(a) po 28-dnevni inkubacijski dobi opažena smrtnost in biomasa preživelih odraslih deževnikov v tleh, izpostavljenih testnemu materialu, ne razlikuje za več kot 10 % v primerjavi s tistimi iz ustreznega slepega vzorca tal, ki niso bila izpostavljena testnemu materialu;

(b) po 56-dnevni inkubacijski dobi opaženo število potomcev v tleh, izpostavljenih testnemu materialu, ne razlikuje za več kot 10 % v primerjavi s tistim iz ustreznega slepega vzorca tal, ki ni izpostavljen testnemu materialu.

Rezultati se štejejo za veljavne samo, če pri kontrolah (tj. slepi vzorec tal):

(a) po 28-dnevni inkubacijski dobi opažena smrtnost odraslih osebkov ni večja od 10 %;

(b) po 56-dnevni inkubacijskem obdobju z vsakim ponovljenim vzorcem (z desetimi odraslimi osebki) nastane vsaj 30 potomcev; ter

(c) koeficient variacije razmnoževanja ni večji od 30 %.“;

(5) doda se naslednji Dodatek 2:

„*Dodatek 2*

Merila biorazgradljivosti polimerov za zastirne folije iz oddelka KSM 9, točka 1a

1. Biorazgradljivost polimerov v zastirni foliji iz oddelka KSM 9, točka 1a, se dokaže v naslednjih dveh delih okolja:

(a) del 1: tla;

(b) del 2: sladka voda, voda rečnega ustja ali morska vodo ali mejna ploskev med vodo in sedimentom.

2. Polimer mora doseči:

(a) v delu 1:

(1) vsaj 90-odstotno dokončno razgradnjo glede na razgradnjo referenčnega materiala v 24 mesecih plus obdobje funkcionalnosti proizvoda, kot je navedeno na oznaki; ali

(2) vsaj 90-odstotno mineralizacijo, izmerjeno kot sproščeni CO_2, v največ 24 mesecih plus obdobje funkcionalnosti proizvoda, kot je navedeno na oznaki;

(b) v delu 2:

(1) končno razgradnjo, ki je vsaj 30 % glede na razgradnjo referenčnega materiala v 12 mesecih; ali

(2) vsaj 90-odstotno dokončno razgradnjo glede na razgradnjo referenčnega materiala v 24 mesecih plus obdobje funkcionalnosti proizvoda, kot je navedeno na oznaki.

3. Za dokazovanje meril biorazgradljivosti iz točke 2(a) se uporabi ena od naslednjih metod testiranja:

(a) EN ISO 17556:2019. Polimerni materiali – Ugotavljanje končne aerobne biorazgradljivosti polimernih materialov v zemlji z merjenjem porabe kisika v respirometru ali količine nastalega ogljikovega dioksida;

(b) ISO/CD 23517:2021. Plastika – biorazgradljivi materiali za zastirne folije za uporabo v kmetijstvu in vrtnarstvu;

(c) ASTM D5988-96:2018. Standardna metoda testiranja za ugotavljanje aerobne biorazgradljivosti polimernih materialov v zemlji.

4. Kadar ni faznega prehoda (steklastega prehoda ali taljenja) med 25 °C in 37 °C, se temperatura med testiranjem v skladu s točko 3(a), (b) in (c) lahko prilagodi na 37 °C.

V takem primeru se šteje, da je ustrezno merilo iz točke 2(a) dokazano, če polimer doseže:

(a) najmanj 45 % končne razgradnje ali mineralizacije iz točke 2(a) v ločenem testu pri 25 °C v 10 mesecih, pri čemer razgradnja ali mineralizacija napredujeta, faza konstantne ravni pa ni dosežena, razen če je razgradnja ali mineralizacija vsaj 90-odstotna; ter

(b) eno od naslednjih meril:

(i) vsaj 90-odstotno dokončno razgradnjo glede na razgradnjo referenčnega materiala v 10 mesecih plus obdobje funkcionalnosti proizvoda, kot je navedeno na oznaki; ali

(ii) vsaj 90-odstotno mineralizacijo, izmerjeno kot sproščeni CO_2, v največ 10 mesecih plus obdobje funkcionalnosti proizvoda, kot je navedeno na oznaki;

5. Za dokazovanje meril biorazgradljivosti iz točke 2(b) se uporabi ena od naslednjih metod testiranja:

(a) EN/ISO 14851:2019 Določanje končne aerobne biorazgradljivosti polimernih materialov v vodnem mediju. Metoda z merjenjem potrebe po kisiku v zaprtem respirometru;

(b) EN/ISO 14852:2021 Določanje končne aerobne biorazgradljivosti polimernih materialov v vodnem mediju. Metoda z analizo razvitega ogljikovega dioksida;

(c) ASTM D6691:2018 Standardna testna metoda za določanje aerobne biorazgradljivosti polimernih materialov v morskem okolju z opredeljenim mikrobnim konzorcijem ali inokulumom naravnih morskih voda;

(d) EN/ISO 19679:2020 Polimerni materiali – Določanje aerobne biorazgradljivosti neplavajočih polimernih materialov v vmesnem predelu med morsko vodo in peščenim sedimentom – Metoda z analizo sproščenega ogljikovega dioksida;

(e) EN/ISO 18830:2017 Polimerni materiali – Ugotavljanje aerobne biodegradacije neplavajočih plastičnih materialov v vmesnem predelu med morsko vodo in peščenim sedimentom – Metoda z merjenjem kemijske potrebe po kisiku v zaprtem respirometru.

6. Polimeri se lahko testirajo v kateri koli od naslednjih oblik:

(a) v obliki folije, v kateri so dani v promet;

(b) v obliki prahu mlete folije.

7. Kot referenčni materiali se lahko uporabljajo naslednji materiali:

(a) pozitivna kontrola: biološko razgradljivi materiali, kot so mikrokristalni celulozni prah, celulozni filter brez pepela ali poli-β-hidroksibutirat;

(b) negativna kontrola: biološko nerazgradljivi polimeri, kot je polietilen ali polistiren.“

PRILOGA II

V delu I, točka 1, Priloge III k Uredbi (EU) 2019/1009 se doda naslednja točka (fa):

„(fa) za proizvode, ki spadajo v FKS 3 in vsebujejo polimer iz dela II, oddelek KSM 9, točka 1a, Priloge II:

(a) čas po uporabi, v katerem bo sredstvo za izboljšanje tal uresničevalo svojo funkcijo („obdobje funkcionalnosti“), ne sme biti daljši od časa, ki v skladu z navodili za uporabo iz podtočke (d) te točke preteče od ene do druge uporabe;

(b) navodilo, da se proizvod nanaša ob upoštevanju varovalnih območij, ki se zahtevajo za sredstva za gnojenje v skladu z ustreznimi nacionalnimi predpisi, ali, če takih predpisov ni, da se proizvod uporablja vsaj 3 m od telesa površinskih voda;

(c) navodilo, da se upoštevajo nacionalni predpisi za ravnanje z zastirno folijo po obdobju njene funkcionalnosti ali, če takih predpisov ni, da se proizvod po obdobju funkcionalnosti vključi v tla in ohrani pokopan;“.